

KVALIFIKĀCIJAS VĒRTĒŠANA

Evija Mugina

Iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja vietniece
Juridiskā departamenta direktore

07.12.2022.

Rīga

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Pārsūdzību tendence

SŪDZĪBU TOP 5	
Kvalifikācijas atbilstība	30
Tehniskā specifikācijas <u>prasības</u>	29
Tehniskā piedāvājuma atbilstība	27
Finanšu piedāvājuma atbilstība	24
Vērtēšanas <u>kritēriji</u>	17
Atlases <u>prasības</u>	16

Prasība par ekonomikas dalībnieka atrašanos (iedibinājumu) vietā, kurā pakalpojumi ir jāsniedz

EST 14.07.2022. spriedums lietā C-436/20

- kritērijs ir vērsts uz to, lai nodrošinātu sociālo pakalpojumu tuvumu un pieejamību
- šis mērķis ir legītīms, tomēr, pat pieņemot, ka ekonomikas dalībnieka iedibinājums teritorijā, kurā tam ir jāsniedz attiecīgie sociālie pakalpojumi, ir nepieciešams, lai nodrošinātu šo pakalpojumu tuvumu un pieejamību, šāds mērķis katrā ziņā varētu tikt tikpat efektīvi sasniegts, liekot šim ekonomikas dalībniekam izpildīt šo nosacījumu tikai attiecīgā publiskā līguma izpildes stadijā

Prasības, kas pārsniedz normatīvajos aktos minimālās prasības

EST 31.03.2022. spriedums lietā C-195/21

Nolikumā par ceļu būvdarbiem noteikts: vajadzīga būvniecības tehniskā direktora dalība, kuram būtu “projektētāja” un/vai “būvinženiera” kvalifikācija ar minimālo trīs gadu pieredzi savā profesionālajā jomā*

Direktīvas 2014/24 58. pants **nevar liegt līgumslēdzējai iestādei noteikt šo prasību paziņojumā par līgumu tikai tādēļ, ka tā pārsniedz valsts tiesiskajā regulējumā noteikto minimālās prasības līmeni**

Pirmkārt, šai prasībai neapšaubāmi ir saikne ar pamatlietā aplūkojamā līguma priekšmetu. Otrkārt, **nešķiet, ka minētā prasība būtu pārsniegusi līgumslēdzējas iestādes rīcības brīvību atlases kritēriju noteikšanas stadijā, vēl jo vairāk tāpēc, ka tika iesniegti trīs piedāvājumi, lai gan šī līguma paredzamā vērtība bija neliela**

**Likums: Būvuzņēmējam ir pienākums pieņemt darbā tehniski piemērotas personas, kas uzņemas būvdarbu tehnisko vadību. Tehniski piemērotas ir personas, kurām ir kvalifikācija “būvinženieris”, “inženieris” vai “arhitekts”, kā arī personas ar profesionālo kvalifikāciju jomās “arhitektūra un būvniecība” vai “tehnika”.*

Prasība par būvju kodu

IUB lēmums 4-1.2/22-37

ir jābūt pieredzei vismaz 1 (vienas) sakaru ēkas, stacijas, termināļa un ar tiem saistītās ēkas (sakaru, stacijas, termināļa telpu grupa) – (būvju klasifikācijas kods 1241) vai - garāžu ēkas (garāžas telpu grupa) – (būvju klasifikācijas kods 1242) būvniecībā

specifiskas prasības attiecībā uz iepriekšējās pieredzes objektiem, kas saistītas ar īpašu ēkas funkcionalitāti, īpašu tehnoloģiju ēkas ekspluatācijā, īpašu transporta kustības organizēšanu u.tml., pamatotas ir tikai gadījumos, ja pasūtītājs tās spēj pierādīt ar būvdarbu unikalitāti un/vai īpašu sarežģītību, tomēr jebkurā gadījumā pieredzes prasībā ir norādāmas būves raksturojošās īpašības, bet ne konkrēti būvju klasifikācijas kodi

Prasību samērīgums

IUB lēmums Nr.4-1.2/22-6/3

E-pakalpojumu sistēmu lietojamības uzlabošana - lietotāja saskarnes skatu prototipēšana, tīmekļvietnes novērtēšana un lietotāju apmierinātības vērtējums

- pretendents iepriekšējo 3 gadu laikā ir veiksmīgi īstenojis vismaz 1 finanšu pārvaldības IS saskarnes prototipēšanas un dizaina izstrādes projektu lielas struktūras organizācijām ar vismaz 100 darbiniekiem un vairāk kā 1 000 aktīvo lietotāju

Vai organizācijas darbinieku skaits un sistēmas lietotāju skaits apliecina pretendenta pieredzi darbā ar sarežģītām sistēmām?

- Lietotāju un darbinieku skaits varētu būt vērtējams tikai ar sistēmas veikspēju saistītu prasību kontekstā; šiem rādītājiem nav tiešas sasaistes ar sistēmas atbalstāmo biznesa procesu vai pakalpojumu skaitu vai sarežģītību

Prasību samērīgums

- pretendents iepriekšējo 3 gadu laikā ir veiksmīgi īstenojis vismaz 1 finanšu pārvaldības informācijas sistēmas saskarnes prototipēšanas un dizaina izstrādes projektu lielas struktūras organizācijām ar vismaz 100 darbiniekiem un vairāk kā 1 000 aktīvo lietotāju

Vai pieredze finanšu pārvaldības IS saskarnes prototipēšanas izstrādē ir pamatota?

- ja iepirkuma galvenais mērķis ir “lietojamības uzlabošana”, tad prasība pārzināt finanšu sistēmas nav pamatota – jo nav specifisku lietojamības standartu un vadlīniju, kas būtu paredzētas tieši finanšu jomas programmatūrai

Prasību samērīgums

IUB lēmums 4-1.2/22-165

- Konkursa nolikuma 3.4.punkts nosaka, ka pretendents ir spēkā esošs informācijas drošības vadības sertifikāts ISO 27001 vai līdzvērtīgs sertifikāts
- izvirzītā prasība attiecas uz informācijas drošības pārvaldības standartu, kas nav uzskatāms par kvalitātes vadības standartu, uz ko būtu attiecināms Publisko iepirkumu likuma 47.panta pirmajā daļā noteiktais regulējums

Pieredzes apjoms

- Senāta 2021. gada 20. septembra spriedums lietā SKA-175/2021
- *Pieredzes prasība 1.daļā:* ir jābūt pieredzei nesaistītu minerālmateriālu pamatu izbūvē ar būvdarbu apjomu **vienā objektā** ne mazāk kā 38 000 m²
- *Iepirkuma priekšmets 1.daļā:* 2 objekti - paredzēts izbūvēt 55 369 m² (vienā objektā 24 505 m², otrā objektā – 30 864 m²)
- Tas, vai tiek prasīta pieredze vienā līgumā vai vienā objektā, ir un paliek pasūtītājas ekskluzīva izšķiršanās
- Pieredze vairāku sīku posmu būvniecībā tomēr būtiski atšķiras no pieredzes tāda objekta būvniecībā, kas paredz lielāku vienlaidu ceļa laukumu izbūvi. Šajā ziņā var saskatīt gan tehnoloģiskas, gan organizatoriskas atšķirības

Pieredzes prasības speciālistiem

- IUB lēmums 4-2.1./21-170/2
- *Prasība:* piedāvātajam vadošajam stratēģiskajam konsultantam kopā ar “Piesaistīto speciālistu sarakstā” 4.pielikumā minētajiem vismaz 2 speciālistiem ir jābūt kopā īstenojušiem vismaz 1 projektu, kurš minēts “Piesaistīto speciālistu sarakstā” 4.pielikumā

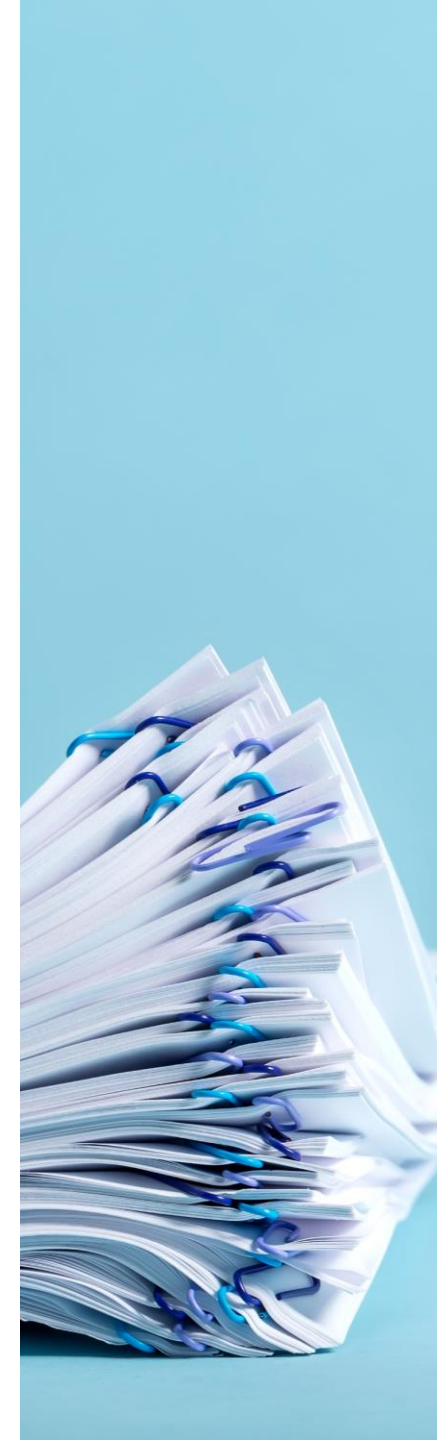
Vai ir pamatoti prasīt šādu pieredzi?

Atļaujas saņemšana līguma izpildei

EST 2021. gada 8.jūlija spriedums lietā C-295/20

- saskaņā ar Regulu Nr. 1013/2006 starptautiskajiem atkritumu sūtījumiem ir jāsaņem iepriekšēja atļauja no to valstu iestādēm, kuras skar šis sūtījums - pienākums saņemt šādu atļauju neietilpst pretendenta tehnisko un profesionālo spēju jēdzienā
- šo prasību var efektīvi piemērot tikai tiem ekonomikas dalībniekiem, kuri plāno eksportēt atkritumus uz citu valsti – līguma izpildes noteikums
- tas, ka pretendentiem jau to piedāvājuma iesniegšanas brīdī ir pienākums nodrošināt atbilstību visiem līguma izpildes nosacījumiem, ir pārmērīga prasība

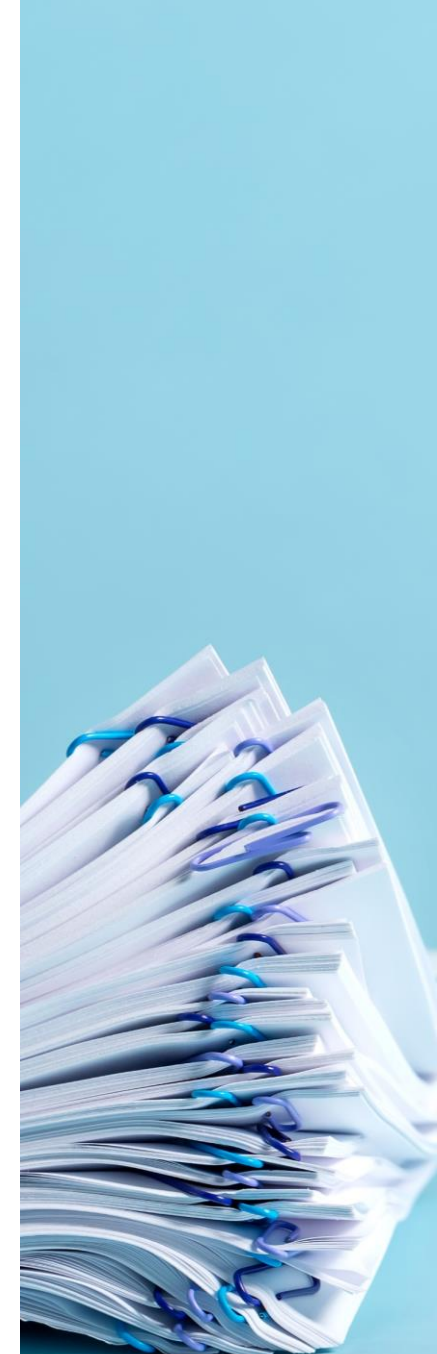
Atļauja darbības veikšanai dalībvalstī

EST 2021. gada 20. maija spriedums lietā C-6/20

- Prasība: pretendentiem jābūt Igaunijas Veterinārās un pārtikas pārvaldes izsniegtai atļaujai darbībai pārtikas apritē (pārtikas iegāde vistrūcīgākajām personām)
- direktīvai neatbilst, ja līgumslēdzēja iestāde kā atlases kritēriju nosaka līguma izpildes dalībvalstī izsniegtu atļauju, ja pretendents jau ir līdzīga atļauja dalībvalstī, kurā tas ir reģistrēts

Vai līgumslēdzējiestāde var atsaukties uz tiesiskās palāvības principu, jo attiecīgās kompetentās iestādes Igaunijā jau iepriekš ir apstiprinājušas šādas prasības izvirzīšanu?

- valsts kā vienotas vienības koncepcija principā izslēdz to, ka valsts iestāde varētu atsaukties uz Savienības tiesību tiesiskās palāvības aizsardzības principu

Būvinženiera = būvuzrauga pieredze

Senāta 2022. gada 5.aprīļa rīcības sēdes lenums lietā SKA-458/2022

- *pretendenta rīcībā jābūt būvuzraugam, kurš pildīs atbildīgā būvuzrauga pienākumus un kuram ir tiltu būvdarbu būvuzraudzības sertifikāts un ne vairāk kā 10 iepriekšējos gados gūta pieredze nolikumā norādīto darbu būvuzraudzībā*
- *Pretendenta piedāvātais būvuzraugs pieredzi atbilstošā objektā ir guvis kā būvinženieris*
- vērtējot pieredzes atbilstību, būtiski ir noskaidrot, **vai iepriekš sniegtā pakalpojuma ietvaros pildītie pienākumi pēc būtības atbilst tam būvuzrauga amata pienākumu atbildības tvērumam, kādu paredz šobrīd spēkā esošais tiesiskais regulējums** un saskaņā ar kuru būs sniedzami pakalpojumi šajā lietā pārbaudāmajā iepirkumā
- ir būtiski saprast, vai šā speciālista darbi, lai arī veikti būvinženiera statusā, bija vērsti uz būvuzraudzības mērķu sasniegšanu un **vai šis speciālists faktiski ir pildījis šā mērķa sasniegšanai būtiskus pienākumus un uzņēmis atbildību** par būvdarbiem un tā atbilstību būvprojektam, tiesiskajam regulējumam un citām prasībām

Būvdarbu vadītāja pieredzes atbilstība

Senāta 2021. gada 20.decembra rīcības sēdes lēmums lietā SKA-1132/2021

- *Iepirkuma nolikumā pretendentiem izvirzīta prasība piedāvāt speciālistu, kuram ir iepriekšēja **pieredze atbildīgā būvdarbu vadītāja statusā** vismaz vienā ielu vai ceļu būvdarbu līgumā, kura ietvaros veikti konkrēti ceļu būvniecības darbi*
- izšķiroši ir tas, lai speciālistam būtu pieredze tieši konkrēto nolikumā prasīto būvdarbu vadīšanā pēc būtības. Tasnenožīmē, ka speciālistam būvdarbi iepriekš bija jāvada visā projekta īstenošanas periodā un apjomā
- **par atbilstošu varētu tikt uzskatīta arī tāda pieredze, kuru speciālists ieguvis tikai kādā noteiktā projekta posmā, ja vien speciālista faktiski veiktie pienākumi attiecīgajā projekta posmā ir tādi, no kuriem iespējams secināt, ka speciālista pieredze atbilst nolikumā prasītajai**

Prasību ievērošana

IUB lēmums 4-1.2/22-24

- *noteikts, ka pretendenta finanšu vidējais apgrozījums iepriekšējos trīs pārskata gados 2018., 2019. un 2020.gadā ir vismaz 50 000,00 EUR*
- ņemot vērā daudzdzīvokļu dzīvojamo māju maksātspēju un pandēmijas Covid-19 laikā iedzīvotājiem radītās finansiālās grūtības, iepirkuma komisija uzskata par mazsvarīgu nolikuma 3.2.4.punktu un, lai dzīvokļu īpašniekiem neradītu papildu finansiālu slogu, nolēma: slēgt līgumu ar SIA [...]

Pieredzes novērtēšana

IUB lēmums 4-1.2/22-124

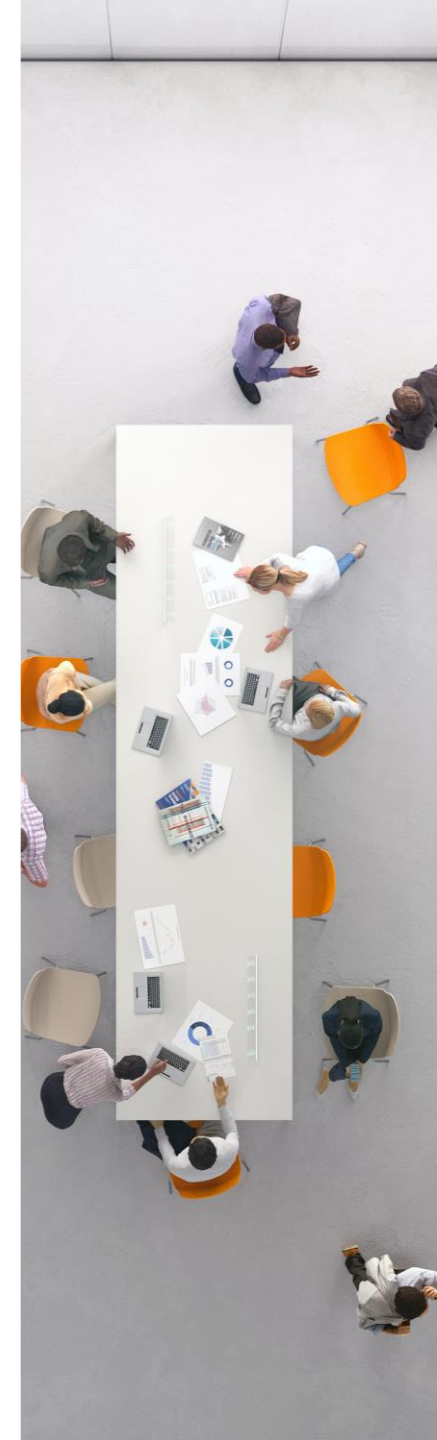
- *pieredze tādu kurjera pakalpojumu sniegšanā, kur iekļauta personas identitātes pārbaude un līguma parakstīšana, ko pretendents apstiprina pasūtītāja (trešo pušu) sistēmā un kur pakalpojuma sniegšana noteikta ar ES normatīvajiem aktiem un kur vidējais piegāžu skaits iepriekšējo 6 mēnešu laikā mēnesī ir vismaz 5000*
- līguma parakstīšanas apstiprināšana nenotiek tieši klienta (trešās puses) sistēmā, bet ir veikta sistēmu integrācija, kas nodrošina šīs informācijas apmaiņu un automātisku atzīmes nodrošināšanu, tiklīdz šī atzīme ir norādīta pakalpojuma sniedzēja sistēmā vai arī informācijas apmaiņa par līgumu parakstīšanu notiek fizisku dokumentu nodošanas ceļā.

Balstīšanās personu apvienības ietvaros

EST 30.09.2022. rīkojums lietā C-592/21

- *Senāts uzdeva prejudiciālo jautājumu EST, vai Direktīvas [2014/24] 63.p. 1.p. ir interpretējams tādējādi, ka jebkurā gadījumā (arī tad, ja konkursa nolikumā tas nav tieši minēts), kad pretendents ir personu apvienība, tā savā piedāvājumā var paļauties tikai uz tā dalībnieka spējām (gūto pieredzi), kurš līguma izpildē faktiski veiks tās darbības, kuru dēļ attiecīgā pieredze prasīta*
- gadījumā, kad ekonomikas dalībnieku grupas vadītājs skaidri paziņo, ka pakalpojumu sniegšanu nodrošinās tikai viens šīs grupas dalībnieks, vai kad šādu secinājumu var izdarīt no *ESPD*, jo tajā redzams, ka tikai vienam no minētās grupas dalībniekiem ir pieredze attiecīgo pakalpojumu jomā, līgumslēdzējai **iestādei ir pamats uzskatīt, ka šī grupa var atsaukties tikai uz tā grupas dalībnieka pieredzi, kuram līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas gadījumā tiks uzticēts veikt darbības, kurām ir nepieciešama pieredze**
- kandidatūru pieņemamības izvērtēšanas posmā līgumslēdzēja iestāde veic **retrospektīvu vērtējumu**, lai novērtētu, vai pretendents ir tādas īpašības, kas ļauj sagaidīt efektīvu attiecīgā līguma izpildi. Šādos apstākļos **šo īpašību neesamību nevar kompensēt ar prospektīvu juridisko saikni**, saskaņā ar kuru pilnsabiedrības biedriem ir likumīgs pienākums būt savstarpēji solidāri atbildīgiem par šādas sabiedrības saistībām

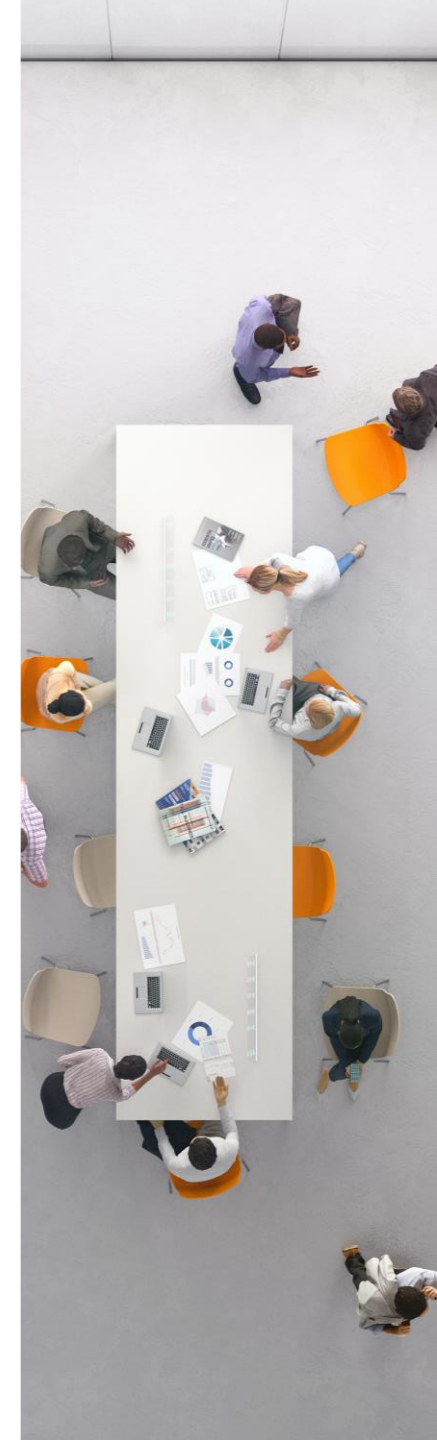
Balstīšanās personu apvienības ietvaros

EST 10.11.2022. spriedums lietā C-631/21

Vai pilnsabiedrība ir ekonomikas dalībnieks vai ekonomikas dalībnieku grupa?

ja kopuzņēmums kā, piemēram, pilnsabiedrība piedalās iepirkumā, izmantojot tikai savu personālu un materiālus, kurus tā biedru kopums tam ir nodevis saskaņā ar sabiedrības līgumu un ar kuriem tas var brīvi rīkoties - šādā gadījumā šai sabiedrībai ir jāiesniedz līgumslēdzējai iestādei tikai savs *ESPD*.

Turpretim gadījumā, ja šī sabiedrība lēš, ka publiskā iepirkuma līguma izpildei tai būs jāizmanto biedru kopuma resursi, tā ir uzskatāma par tādu, kura paļaujas uz citu subjektu spējām, Direktīvas 2014/24 63. panta izpratnē. Šādā gadījumā minētajai sabiedrībai ir jāiesniedz ne tikai savs *ESPD*, bet arī *ESPD* par katru no tiem biedru kopumā ietilpstošajiem biedriem, uz kura spējām tā vēlas paļauties.

Ražotāja statuss

Senāta 10.11.2021. rīcības sēdes lēmums lietā SKA-384/2021

- **Strīds par to, vai bitumena ražotājs ir uzvarējušā pretendenta apakšuzņēmējs**
- Iepirkuma priekšmets ir bitumena emulsijas piegāde
- SIA „A5” nepiedalīsies iepirkuma līguma izpildē (respektīvi, nav pretendenta apakšuzņēmēja).
- SIA „A5” ir ražotāja, kuras saražoto precī pretendents piegādātu pasūtītājam. Savukārt bitumena emulsijas ražošana nav pakalpojums pasūtītājam, bet gan ķēdes posms pirms pasūtītājas iepirktā pakalpojuma (piegādes) uzsākšanas, kura ietvaros pretendents no savas sadarbības partneres SIA „A5” iegūst preces, ko tālāk piegādāt pasūtītājam, lai izpildītu iepirkuma līgumu

Informācijas maiņa

Senāta 2021. gada 18. jūnija spriedums lietā SKA-176/2021

- Prasīti 3 līdzvērtīgi būvdarbu objekti, pretendents piedāvājumā uzradījis 2
- Atbildot uz informācijas pieprasījumu, pretendents uzrādīja vēl citus realizētos objektus, tai skaitā 3.atbilstošo objektu
- **Vai var papildināt ar informāciju par 3.pieredzes objektu?**
- Izskatāmās lietas apstākļos informāciju par trešo pieredzes objektu varētu papildināt, piemēram, ja tas pieteikumā būtu norādīts, bet nebūtu sniegta pilnīga informācija

Informācijas pieejamība

- EST 17.11.2022. spriedums lietā C-54/21

runājot par pretendentu atbilstošo pieredzi un atsauksmēm, ko tie pievienojuši piedāvājumiem kā šīs pieredzes un pretendentu spēju apliecinājumu, jāatzīst, ka šādu informāciju, kas lielā mērā atbilst Direktīvas 2014/24 XII pielikumā minētajai informācijai, uz kuru tostarp ir atsauce šīs direktīvas 60. un 63. pantā, nevar kvalificēt kā pilnībā konfidenciālu

- saistībā ar informāciju par personām – gan fiziskām, gan juridiskām personām, tostarp apakšuzņēmējiem, attiecībā uz kurām pretendents ir norādījis, ka tas var balstīties uz tām, lai izpildītu līgumu, – ir jānošķir dati, kas ļauj identificēt šīs personas, un dati, kas bez iespējas veikt šādu identificēšanu attiecas uz minēto personu profesionālo kvalifikāciju vai spējām

EK tipa apstiprinājums

EST 27.10.2022. spriedums lietās C-68/21 un C-84/21

- Autobusu *Iveco* oriģinālo rezerves daļu vai līdzvērtīgu rezerves daļu iepirkums
- Direktīva 2007/46/EK, ar ko izveido sistēmu mehānisko transportlīdzekļu apstiprināšanai, nosaka pienākumu apstiprināt noteiktas transportlīdzekļu rezerves daļas; dalībvalstis piešķir EK tipa apstiprinājumu sastāvdaļai; izgatavotājs katrai izgatavotai sastāvdaļai vai vienībai piestiprina EK tipa apstiprinājuma marķējumu

Vai pietiek ar pretendenta iesniegtu deklarāciju par līdzvērtību apstiprinātajam oriģinālam?

- **netiek pieļauts, ka līgumslēdzēja iestāde var pieņemt piedāvājumu, ar ko tiek piedāvātas tāda tipa sastāvdaļas, uz kurām attiecas Direktīva 2007/46 un kurām nav pievienots sertifikāts par šādu rezerves daļu tipa apstiprinājumu.**

- sastāvdaļas līdzvērtība attiecas uz jautājumu, vai šai sastāvdaļai ir tādas pašas īpašības kā citai sastāvdaļai neatkarīgi no tā, vai tā ir vai nav tikusi apstiprināta

Kas apliecina preces līdzvērtīgumu?

- līdzvērtīguma atbilstības deklarācija ir jāizdod iestādei, kas spēj nodrošināt šādu līdzvērtību, šos nosacījumus var izpildīt tikai minēto sastāvdaļu ražotājs vai izgatavotājs
- par atbilstīgu pierādījumu nevar uzskatīt līdzvērtīguma deklarāciju, ko iesniedzis tālākpārdevējs vai tirgotājs
- **netiek pieļauts, ka** līgumslēdzēja iestāde kā pierādījumu to sastāvdaļu līdzvērtīgumam, uz kurām attiecas Direktīva, **var akceptēt pretendenta iesniegtu līdzvērtīguma deklarāciju**, ja minēto pretendentu pašu nevar klasificēt kā šo sastāvdaļu izgatavotāju

Paldies!

Evija Mugina

Iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja vietniece,
Juridiskā departamenta direktore

Evija.Mugina@iub.gov.lv

Iepirkumu uzraudzības
birojs

pasts@iub.gov.lv

 Iepirkumu uzraudzības birojs

 www.iub.gov.lv